

Je li ulaganje u ljude uzaludno trošenje novca?

John Lodder

Kako bi se potaknulo da više ljudi radi, Junckerova Komisija pomaže da se ostvari bitni napredak u ovim krucijalnim područjima provedbom investicijskog plana za mlade te je pokrenut investicijski plan vrijedan 315 milijardi eura, kojim se dodjeljuje novac za strateška područja kao što su obrazovanje, istraživanje i inovacija te potpora za financijski rizik malim i srednjim poduzećima. Ovo pruža veliku šansu hrvatskoj Vladi i hrvatskim tvrtkama!

Nekoliko je zemalja Europske unije već započelo konkretnе projekte u ovom planu. **Odgovor je vrlo jednostavan i vrlo konkretan: NE, apsolutno ne!!** Možemo ovo promatrati na različitim razinama. Izvješće Europske komisije ukazuje na to da su se zemlje koje su provele reforme na tržištu rada i ulagale u ljudski kapital pokazale otpornijima u ekonomskoj krizi te da se brže oporavljaju.

Pouke iz prošlosti

Komisija je istražila pouke koje se mogu izvući iz vremena recesije i otkrila da je njezin negativni učinak na zaposlenost i prihode bio manji u zemljama čija su tržišta rada otvoreni i manje rascjepkana te u kojima se više ulaže u cjeloživotno učenje, poput Danske, Austrije, Švedske i Nizozemske. To su zemlje koje su pokazale jaču otpornost u vrijeme krize. Učinkovito iskorištavaju cjeloživotno učenje, njime obuhvaćaju mnoge nezaposlene, povezane su s mobiliziranjem, i bolje se prilagođavaju ekonomskom ciklusu.

Ulaganje u ljudski kapital

Pokazalo se da su zemlje koje osiguravaju visokokvalitetna radna mjesta i učinkovitu

socijalnu zaštitu te ulaganja u ljudski kapital otpornije na ekonomsku krizu. Jedan je to od glavnih rezultata Europskog pregleda razvoja u području zapošljavanja i socijalne politike iz 2014. Također se u njemu ističe potreba za ulaganjem u razvoj i očuvanje odgovarajućih vještina radne snage radi potpore produktivnosti te opisuje izazov koji predstavlja ponovna uspostava konvergencije među državama članicama. Naravno za otvaranje novih radnih mješta potrebne su strukturne reforme, na primjer smanjenje troškova radne snage za niskokvalificirane radnike i mlade ljudi. Ali ulaganje u socijalnu politiku također pomaže u gospodarskim krizama, jer ljudima pomaže da ostvare svoj puni potencijal za zaposlenje i adekvatnu zaštitu kroz životni vijek. Na primjer, zemlje poput Malte, Luksemburga i Nizozemske, koje su ulagale u obrazovanje od najranije dobi, pokazale su značajan rast u stopi zaposlenosti, rekla je povjerenica. Pregled kaže da brojne zemlje članice postupno kreću prema modelu ulaganja u socijalnu politiku koja promiče potencijal ljudi kroz cijeli njihov životni vijek te podupire sudjelovanje u širem tržištu rada. Prošle reforme da se dovede više žena i starijih radnika na radna mesta pomogle su da se održe stope aktivnosti u Europi. Ovo potvrđuje potrebu da se nastavi s reformama tržišta rada i s modernizacijom socijalne zaštite.

Bolje vještine odgovaraju boljim radnim mjestima

Suočeni sa sve starijim stanovništvom, ali smanjenjem broja stanovnika u EU, ulaganje u ljudski kapital je ključno za podršku produktivnosti i osiguravanje *uključivog* rasta s mnogo radnih mesta u budućnosti. Pregled ističe da su za učinkovito ulaganje u ljudski kapital potrebni ne samo edukacija i osposobljavanje u odgovarajućim vještinama, nego i prihvatljivi okviri koji će pomoći ljudima da održe, nadogradite i koriste te vještine tijekom čitavog svog radnog vijeka. U tom smislu su potrebne primjerene ekonomske politike kako bi se sprječilo gubljenje ljudskog kapitala kroz neaktivnost ili nezapošljavanje. To nije samo zadatak za vlade, nego zasigurno i za tvrtke.

Ponovna uspostava konvergencije

I konačno, u Pregledu se naglašava važna zadaća ponovne uspostave društveno-gospodarske konvergencije nakon godina krize, posebno kad je riječ o 15 južnih i rubnih država članica EU-a.

Divergenciju, koju je izazvala kriza, nije prouzročio samo gospodarski šok, već i strukturni nedostaci koji su u zemljama koje su najviše bile pogodjene krizom postojali još prije njezina izbijanja, poput niske produktivnosti, nedostatka ulaganja u ljudski kapital, slabog bankarskog sektora, kolapsa na tržištu nekretnina, kao i strukturni nedostaci njihovih sustava socijalne skrbi.

Ne međurazini tvrtke moraju ulagati u svoje zaposlenike i biti veoma sposobne u 22 ključne kadrovske teme kako bi konzistentno ostvarile bolji finansijski učinak od onih manje sposobnih, kako sam već napisao u svojoj kolumni u kolovozu 2012. U nekoliko je tema ta korelacija do 3.5 puta veća od rasta prihoda i čak do 2.1 puta veća od prosječne prodajne cijene.

Što možete učiniti? Što biste trebali učiniti?

1. Promijeniti kulturu tvrtke
2. Preoblikovati stil upravljanja
3. Poboljšati ulogu kadrovskog upravljanja
4. Staviti uslugu za klijente, kreativnost i inovaciju na vrh Programa za promjene
5. Vodstvo se odnosi na ljudе

ZLATNO PRAVILO: Iznad svega, odnosite se prema drugima kako biste htjeli da se odnose prema vama

Ako se prema drugima odnosite s jednakom uljednošću koliko od njih očekujete, vaši će vas kolege, mušterije i poslovni partneri više poštivati. Ako poštujete druge, to će pokazati da u vašoj tvrtci ima ljubaznosti i motivirati druge da s vama rade. To se čini tako jednostavno, kako se čine i mnogi od tih principa, a ipak mnogi ljudi, koji su previše zaokupljeni zaradom ili vlastitim opstankom, ne uspijevaju usvojiti ove ključne pojmove.